

LAGUTSKOTTETS betänkande № 9/1952 med anledning av landskapsstyrelsens framställning till Ålands landsting med förslag till landskapslag angående kolonisationsnämnder i landskapet Åland.

Förenämnda framställning, varöver landstinget inbegärt lagutskottets utlåtande, har utskottet behandlat och får för landstinget värdsammast framhålla följande:

Såsom landskapsstyrelsen i sin motivering framhåller, tillkommer landstinget numera lagstiftningsbehörighet angående kolonisationsverksamheten. Av motiveringen framgår även, att det blir en tvingande nödvändighet för landstinget att så snart som möjligt stifta de erforderliga landskapslagarna. Nu föreliggande lagförslag är det första av ett antal förslag, som landstinget har att emotse, och utskottet förutsätter att landskapsstyrelsen så snart sig göra låter skall förelägga landstinget lagförslag till för landskapet lämplig kolonisationslagstiftning.

Lagförslaget innehåller två kapitel, det ena rubricerat allmänna stadganden och det andra verkställighetsbestämmelser. Stadgandena i kapitlet verkställighetsbestämmelser synas likväl icke vara uttömmande enär i § 17 - liksom även i § 15 - förutsättes att landskapsstyrelsen vid behov skall utfärda ytterligare bestämmelser angående verkställigheten och tillämpningen av lagen. Med hänsyn härtill anser utskottet, att kapitlet helt och hållet kan utgå ur lagen, så när som på §§ 16 och 17, ty innehållet i §§ 11-15 synes lämpligast kunna intagas i verkställighetsförordningen.

I övrigt har utskottet framställt följande anmärkningar och ändringsförslag:

§ 1. Ordet "tilllästta" i mom. 1 bör tydligen vara "tillsättas", ty i annat fall kommer stadgandet att stå i strid mot stadgandet

i § 3, enligt vilket sistnämnda lagrum det ankommer på kommunalfullmäktige att utse ledamöter och suppleanter i kolonisationsnämnd.

§ 3 o. § 4. Enligt lagförslaget skola ledamöter och suppleanter i kolonisationsnämnd utses av kommunens fullmäktige, medan i de valda bland utomstående personer skola utse ordförande och viceordförande. Erhåller ej någon vid valet röstpluralitet, skall ordförande resp. viceordförande förordnas av vederbörande häradsrätt. Stadgandet är hämtat från rikets lag. Utskottet förstår, att man genom denna anordning velat frigöra ordförandevalet från de rent partipolitiska inflytanden, som kunna förekomma inom den kommunalrepresentationen, och att förfarande därför kan hava sitt berättigande i riket. Men i våra kommunala förhållanden, som icke i lika hög grad influeras av partipolitiken, synes valet kunna förrättas av fullmäktige, varigenom tid och omgångar även inbesparas. Paragraf 3 har ändrats i enlighet härmed och sista mom. i § 4, vars mom. 1 strukits, har flyttats till § 3 som ett andra moment, varjämte den ändringen införts, att i momentet avsedda meddelanden skall göras av kommunalfullmäktige.

Genom att § 4 bortfallit, måste följande paragrafer omparagraferas.

Ordet "suppleant" har, där det förekommer, ändrats till "ersättare".

§§ 5 o. 6 hava i vissa delar omredigerats.

§ 8. Enligt rikets lag bestalas, om ej annorlunda stadgats, ordförandens arvode ur statsmedel, medan ledamöternas och kolonisationsinstruktörens arvoden erläggas av vederbörande kommun. Det vore enligt utskottets uppfattning skäl att bibehålla samma anordning i landskapet, icke minst ur compensationssynpunkt. Dessutom är det skäligt att landskapet betalar alla av kolonisations-

nämndens åligganden härflytande arvoden, då fråga är om kolonisation av landskapets egendom, på sätt i riket är fallet, då fråga av staten tillhörig mark. Utskottet har föreslagit ändringar i sagda avseenden.

Kapitelrubriken "Allmänna stadganden" bortfaller, då kapitelindelning ej blir av nöden.

Med hänvisning till ovensagda får utskottet därför vördsamt föreslå,

att landstinget ville godkänna lagförslaget i följande lydelse:

L a n d s k a p s l a g

angående kolonisationsnämnder i landskapet Åland.

I enlighet med Ålands landstings beslut stadgas:

1 §.

För kolonisationsverksamheten i landskapet Åland skall landskapsstyrelsen till biträde inom varje landskommun tillsättas en kolonisationsnämnd.

Landskapsstyrelsen vare likväl berättigad att på ansökan av kommunens fullmäktige besluta, att i kommun, där kolonisationsnämndens åligganden äro av ringa omfattning, kolonisationsnämndens åligganden skola tillsvidare handhavas av kommunalnämnden.

2 §.

Kolonisationsnämnd består av ordförande och viceordförande samt två ledamöter och lika många ersättare, vilka samtliga utses för tre kalenderår i sänder. Viceordföranden deltagar i kolonisationsnämndens arbete blott vid förfall för ordföranden.

3 §.

Kolonisationsnämnds ordförande och viceordförande samt ledamöter och ersättare utses av kommunens fullmäktige. Av ledamöterna och ersättare, vilka böra vara förfarna i kolonisationsverksamhet eller lantushållning, bör hälften utses bland personer, som liv-

nära sig helt och hållet eller huvudsakligen med kroppsarbete eller vilka ekonomiskt äro med dem jämförliga, och den andra hälften bland ägare av medelstora eller större lägenheter.

4 §.

Angående valbarhet till ordförande, viceordförande och ledamot eller ersättare i kolonisationsnämnd samt den valdes rätt till avsägelse och avgång gälle vad om kommunalfullmäktige är stadgat. Överklagas valet, vare den valda dock pliktig att tillträda befattningen.

Finner landskapsstyrelsen ordförande i kolonisationsnämnd vara till befattningen olämplig eller befinnes det annars nödvändigt, kan landskapsstyrelsen entlediga ordföranden och förordna, att ny ordförande skall utses.

5 §.

Kolonisationsnämnd är beslutför, då ordföranden och två ledamöter äro tillstädes. I syneförrättning skola ordföranden och två ledamöter delta. I syneförrättning skola ordföranden och två ledamöter delta. I kolonisationsnämnd bör städse en ledamot ur vardera av de i 3 § nämnda grupperna närvara. För såvitt utfärdade bestämmelser förutsätta blott verkställande av inspektion, skall denna utföras av kolonisationsnämndens ordförande, ledamot eller kolonisationsinstruktör.

6 §.

Kolonisationsnämnd till biträde kunna kommunens fullmäktige, där de finna det påkallat, antaga en kolonisationsinstruktör. Har ej särskild kolonisationsinstruktör utsetts, skall kolonisationsnämnden förordna ordföranden eller någon av ledamöterna att fungera som kolonisationsinstruktör.

7 §.

Ordförandens i kolonisationsnämnden arvode betalas av landskapet samt ledamöternas och kolonisationsinstruktörens arvoden och övriga

utgifter för kolonisationsnämnden av kommunen. För åligganden, förordnade av kolonisation av landskapet tillhörig mark erläggas jämväl ledamöternas i kolonisationsnämnden och kolonisationsinspektörens arvoden av landskapet. Arvodanas storlek bestämmes av landskapsstyrelsen.

Åt ordförande och ledamöter i kolonisationsnämnd ävensom åt kolonisationsinstruktör ur landskapsmedel utgående arvode utbetalas av kommunen i förskott.

Önskar enskild person anlita kolonisationsinstruktörs biträde i ärenden, hörande till kolonisationsverksamhetens område, erlägga åt denne av kommunens fullmäktige fastställt dagtraktamente och resekostnadsersättning.

8 §.

Kolonisationsnämnd står under landskapsstyrelsens inseende. Närmast övervakas dess verksamhet av kommunalnämnden.

9 §.

Besvär över kolonisationsnämnds beslut anföras hos landskapsstyrelsen inom trettio dagar efter delfåendet.

10 §.

Beslut och övriga expeditioner, som utfärdas i stöd av denna landskapslag, skola utgivas utan lösen.

11 §.

Landskapsstyrelsen äger genom landskapsförordning utfärda närmare bestämmelser angående verkställigheten och tillämpningen av denna landskapslag.

Mariehamn den 17 mars 1952.

På lagutskottets vägnar:

Herman Mattsson
Herman Mattsson.

Axel Kuffschinoff
Axel Kuffschinoff.

varande i utskottet: Herman Mattsson, ordf., Jan Erik Eriksson,
Påvals, Persson och Nordman.